

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 452/12
19.12.2012. година
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Власте Јовановић, председника већа, Звездане Лутовац и Предрага Трифуновића, чланова већа, у парници тужиоца Р.В. из М., З.С. из М. и З.В. из М., које све заступа пуномоћник С.М., адвокат из М., против тужене Општине Младеновац, коју заступа Општински јавни правобранилац, ради накнаде штете, вредност спора 8.686.095,00 динара, одлучујући о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 15833/10 од 30.11.2011. године, у седници одржаној 19.12.2012. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 15833/10 од 30.11.2011. године и пресуда Другог основног суда у Београду-Судске јединице у Младеновцу П 2848/10 од 30.08.2010. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном другостепеном пресудом потврђена је првостепена пресуда којом је тужена општина обавезана да тужиоцима на име накнаде за одузету кп.бр. 615/1 у површини од 79,88 ари исплати 8.686.095,00 динара са затезном каматом почев од 06.02.2007. године па до исплате, као и да им на име трошкова спора исплати 910.600,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 399. раније важећег ЗПП ("Сл. гласник РС" 125/04...), па је нашао да је ревизија основана. Ако је ранијем власнику експроприсана непокретност и накнада му за експроприсану имовину није плаћена нити му је дато друго земљиште, па је у току 1993. године донето решење о деекспропријацији (поништај експропријације), а после тога орган локалне самоуправе изврши доделу тог истог земљишта трећем лицу које се укњижи као власник у јавним књигама, постоје услови за одговорност тужене због незаконитог или неправилног рада по члану 25. раније важећег Устава РС ("Сл. гласник РС" 1/90) и члана 172. ЗОО. Наиме, орган управе (комисија за комасацију) која додели земљиште трећем лицу знала је или могла знати да је други управни орган у саставу исте локалне самоуправе донео решење о деекспропријацији, па расподела земљишта које треба да се врати ранијем власнику представља противправно поступање и повреду права на имовину. Због тога тужена треба да накнади штету у висини тржишне вредности непокретности према ценама у време пресуђења (члан 189. ЗОО).

Међутим, нижестепени судови погрешно примењују материјално право (члан 189. ЗОО) јер тржишну вредност непокретности не одређују у време пресуђења (2010. година), већ је одређују на основу налаза и мишљења вештака по ценама од 2007. године. Временски рок од око три године између вештачења и пресуђења не може се уподобити "моменту пресуђења".

Осим изложеног, у време пресуђења ступио је на снагу Закон о изменама и допунама Закона о експропријацији ("Сл. гласник РС" бр. 20/2009) по коме тржишну процену цене у вези накнаде за експроприсано пољопривредно земљиште и грађевинско земљиште врши орган надлежан за утврђивање пореза на пренос апсолутних права на непокретностима (измењени члан 42. Закона о експропријацији).

Експропријација (задирање у приватну имовинску сферу због постојања општег интереса), деекспропријација (члан 36. Закона о експропријацији) и одређивање накнаде за законом дозвољено одузимање непокретности представљају област коју детаљно регулише посебан закон (Закон о експропријацији). Због тога се у конкретном случају, и на парнице у току не примењују општа правила у погледу слободе доказних средстава ради утврђивања висине накнаде већ се морају применити правила из Закона о експропријацији који у члану 42. прописује начин утврђивања вредности (тржишне вредности).

На основу члана 407. став 2. ЗПП одлучено је као у изреци.

Председник већа

судија

Власта Јовановић, с.р.

